

Jacek Kołak, *Życie duchowe w codzienności*, Wydawnictwo Misjonarzy Krwi Chrystusa POMOC, Częstochowa 2015, ss. 208.

Połączenie życia duchowego z codziennymi pracami, obowiązkami, wypełnianym powołaniem jest ciągle aktualnym wyzwaniem dla ludzi wierzących w Boga. Jak jednak temu sprostać? Po jakie środki powinien sięgnąć człowiek, aby rozwijać komuniję z Bogiem? Gdzie odnaleźć źródła życia duchowego i co pomaga je pielęgnować?

W poszukiwaniu odpowiedzi na te i inne pytania dotyczące duchowości katolickiej przychodzi z pomocą książka ks. Jacka Kołaka pt. *Życie duchowe w codzienności*. Pozycja ukazała się w 2015 r. i należy do serii wydawniczej „Mistyka polska” związanej z Instytutem Duchowości Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Należy wspomnieć, że publikacja została wydana wraz z Wydawnictwem Misjonarzy Krwi Chrystusa POMOC. Autor recenzowanej pozycji – ks. Kołak – jest doktorem teologii duchowości, czynnym duszpasterzem, autorem artykułów i materiałów w katolickiej prasie oraz portalach internetowych (m.in. Deon i Opoka).

Treść książki ks. Kołaka w całości dotyczy zagadnień, którymi zajmuje się teologia duchowości badająca relację człowieka z Bogiem. Schemat publikacji przedstawia się następująco: *Przedmowa* Autora (s. 9-11), *Wprowadzenie* ks. prof. dra hab. Stanisława Urbańskiego (s. 12-16) i *Wstęp* (s. 17-19). Następnie: siedem rozdziałów – każdy złożony z mniejszych bloków tematycznych – oraz w końcowej części: autorskie *Zakończenie* (s. 204-205) i *Bibliografia* (s. 206-208).

Szczegółowa analiza treści książki pozwala dostrzec szerokie spektrum podejmowanych przez Autora tematów. W pierwszym rozdziale pt. *Podstawy życia duchowego* (s. 20-59) czytelnik znajdzie wiele elementarnych myśli o świętości, wychowaniu sumienia, etapach rozwoju życia duchowego i zjednoczeniu mistycznym z Bogiem.

Na dalszych stronach książki – w rozdziale drugim zatytułowanym *Źródła rozwoju życia duchowego* (s. 59-84) – ks. Kołak wyjaśnia rolę Słowa Bożego i sakramentów w kształtowaniu relacji człowieka z Bogiem, wytrwaniu w dobrym oraz w dojrzewaniu do świętości. Autor wskazuje również na rolę Kościoła jako właściwego miejsca, w którym wierzący – jak ze źródła – czerpie łaskę Bożą. W nim bowiem głoszona jest prawda o Bogu i Zbawicielu oraz sprawowane są sakramenty święte, a każdy wierny dodatkowo może znaleźć oparcie we wspólnocie siostr i braci.

Kolejny, trzeci rozdział pt. *Środki rozwoju życia duchowego* (s. 85-118) omawia kwestie modlitwy, liturgii i chrześcijańskiej ascezy. Ukazuje także rolę pracy oraz odpoczynku i wyjaśnia kultyczne wyrazy pobożności do Jezusa Chrystusa (kult Serca Jezusa). Ks. Kołak wyjaśnia również czytelnikom poprawny teologicznie styl kultu i pobożności maryjnej oraz kultu świętych (modlitwa za ich wstawiennictwem, lektura żywotów).

Nieco miejsca Autor poświęca temu, co wspomaga proces dojrzewania wiary i kształtowania charakteru, woli i intelektu osoby wierzącej. Te kwestie porusza rozdział czwarty, który nosi tytuł *Pomoce w rozwoju życia duchowego* (s. 118-143). Ks. Kołak wyjaśnia w tej części książki rolę lektury duchowej, różniczeń ćwiczeń duchowych (np. rekolekcji i dni skupienia), stałego spowiednika i praktyki kierownictwa duchowego. Autor podejmuje także temat ruchów, wspólnot i stowarzyszeń apostołskich, które mogą wspomóc rozwój życia duchowego wiernych.

Na dalszych kartach recenzowanej pozycji ks. Kołak krótko omawia drogi rozwoju życia duchowego: małżeństwo i rodzinę, kapłaństwo oraz konsekrację zakonną. Owoc refleksji Autora nad tymi zagadnieniami zawiera rozdział piąty – *Drogi rozwoju życia duchowego* (s. 143-153).

Za ważny i potrzebny głos należy uznać przedostatni rozdział zatytułowany *Zagrożenia dla rozwoju życia duchowego* (s. 153-168). W tej części książki ks. Kołak prezentuje niektóre zagrożenia dla rozwoju relacji człowieka z Bogiem. Autor zalicza do nich: problemy rodzin (dysfunkcje), przemoc fizyczne i duchowe wielu osób, różne zniewolenia przybierające m.in. formę grzechów przeciw czystości, życiu ludzkiemu, związane z praktykami okultystycznymi, magią, stosowaniem homeopatii czy materializmem praktycznym oraz uzależnienie od alkoholu.

Ostatni – siódmy – rozdział pt. *Na drodze do świętości* (s. 168-203) podejmuje cztery wybrane przez ks. Kołaka kwestie. Pierwsza to przesłanie duchowe papieża seniora Benedykta XVI, które

Autor publikacji wydobywa z papieskiego nauczania. Ks. Kołak wskazuje, że dla Papieża Benedykta tym, co powinno kształtować wiarę i duchowy profil człowieka, są: medytacja Słowa Bożego, adoracja Eucharystii, sakramentalna spowiedź, modlitwa, która oświeca ludzi poszukujących rozwiązań różnych problemów świata, skromny i pokorny styl życia oraz służba. Drugie zagadnienie dotyczy sposobu towarzyszenia osobom młodym w ich rozwoju wiary i życia duchowego. Trzeci temat tego rozdziału odnosi się do ludzi poszukujących Boga, ale skupiających się jedynie na zewnętrznych znakach. Autor analizuje zjawisko zainteresowania się wielu ludzi okazjonalnymi wydarzeniami organizowanymi przez grupy charyzmatyczne. Ostatnim poruszonym przez ks. Kołaka zagadnieniem jest posługa i towarzyszenie osobom chorym.

Oceniając recenzowaną lekturę, należy najpierw pogratulować Autorowi zrealizowanego pragnienia – o którym sam mówi (zob. s. 9, 204) – by dać wszystkim spragnionym wiedzy o życiu duchowym fachową i jednocześnie przystępną publikację służącą im za przewodnik. Książka jest owocem dobrej współpracy ks. Kołaka z Instytutem Duchowości Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie i świadczy o żywotności tej jednostki uczelnianej, na czele której stoi zasłużony dla polskiej teologii duchowości ks. prof. dr hab. Stanisław Urbański. Lektura prezentowanej pozycji jest przyjemna i ubogacająca. Uświadamia ona czytelnikowi, że świętości nie powinien utożsamiać jedynie z doskonałością moralną czy z wypełnianiem praktyk pobożnych, ale łączyć z miłością Boga i bliźniego. Publikacja ks. Kołaka przypomina również ludziom wszystkich stanów i wieku powszechne powołanie do świętości. Prosty język, usystematyzowany oraz logiczny wywód, praktyczne przykłady i trafne wnioski Autora, a także rzetelność teologiczna prezentowanych treści są niewątpliwie atutami tej książki. Z całą pewnością czytelnik dostrzeże w tej pozycji wielkie bogactwo treści pochodzących z dzieł świętych i błogosławionych, po które sięga ks. Kołak (m.in. Ignacy Loyola, Jan Maria Vianney, Matka Teresa z Kalkuty), z dokumentów soborowych (II Sobór Watykański), papieży (Jan XXIII, Paweł VI, Jan Paweł II, Benedykt XVI) i fragmentów arcydzieł literatury światowej (np. Fiodora Dostojewskiego). Drobne błędy edytorskie nie umniejszają kompetencji naukowych Autora i wartości merytorycznej prezentowanej pozycji.

Nie ulega wątpliwości, że niniejsza publikacja jest potrzebna. Może bowiem ona pełnić rolę przewodnika dla tych, którzy pragną zrozumieć istotę życia duchowego, nauczyć się codziennego owocnego korzystania ze środków uświęcenia oraz pokonać niewłaściwe tendencje i zagrożenia dla jedności z Bogiem. Książkę ks. Jacka Kołaka *Życie duchowe w codzienności* warto polecić zatem wszystkim osobom poszukującym pogłębienia życia wiarą, a szczególnie członkom różnych grup parafialnych o charakterze formacyjnym i apostołskim. Mogą po nią sięgnąć zarówno dorośli, jak i ludzie młodzi, którzy w trosce o własną autoformację będą mogli wykorzystać jej stronicę do osobistej lektury duchowej i systematycznej pracy nad uświęceniem życia w codzienności. Z tej pozycji skorzystają również duszpasterze: obecni (kapłani diecezjalni i zakonnicy już pracujący w duszpasterstwie) oraz przyszli (alumni seminariów duchownych), którzy sami winni być mistykami, czyli ludźmi zanurzonymi w Bogu, po to, aby innych w ich codziennym życiu móc prowadzić do autentycznej świętości. Co więcej, książka zawiera ciekawe wskazania duszpasterskie, które mogą okazać się przydatne w posłudze kapłańskiej.

Ks. Piotr Szlufik SDB

DOI: <http://dx.do.org/10.21852/sem.2016.3.24>